

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีจำนวน 4 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับกรอบแนวคิดของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนารูปแบบศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

1.1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษาได้จากการสอบถามนักเรียน 390 คน และครูผู้สอนจำนวน 330 คน สรุปผลการวิเคราะห์ดังนี้

1.1.1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

1) ผลการวิเคราะห์สถานภาพของครูประถมศึกษา ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สถานภาพของครูที่ตอบแบบสอบถาม (n = 330)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	220	66.7
ชาย	75	22.7
ไม่ตอบ	35	10.6
2. อายุ		
21 – 25 ปี	9	2.7

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
26 – 30 ปี	58	17.6
31 – 35 ปี	100	30.3
36 – 40 ปี	56	17.0
41 – 45 ปี	36	10.9
46 – 50 ปี	30	9.1
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	37	11.2
ไม่ตอบ	4	1.2
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	0.9
ปริญญาตรี	244	73.9
ปริญญาโท	73	22.1
ไม่ตอบ	10	3.0
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน (บางคนสอนมากกว่า 1 กลุ่ม)		
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	83	25.2
สุขศึกษาและพลศึกษา	49	14.8
ภาษาต่างประเทศ	30	9.1
ศิลปะ	47	14.2
วิทยาศาสตร์	60	18.2
คณิตศาสตร์	84	25.5
ภาษาไทย	84	25.5
การทำงานพื้นฐานและเทคโนโลยี	57	17.3
5. โรงเรียนมีการจัดศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อให้ความรู้ นักเรียน		
มี	182	55.2
ไม่มี	128	38.8
ไม่ตอบ	20	6.1

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

	จำนวน	ร้อยละ
6. เหตุผลที่โรงเรียนต้องการให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนประถมศึกษา		
6.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเจตคติในเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปใช้ในการเรียนและการ ดำเนินชีวิต	280	84.8
6.2 นักเรียนได้พัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ในการหา ความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ มีวินัย และ รู้จักการทำงานเป็นทีม	189	57.3
6.3 นักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย	163	49.4
6.4 โรงเรียนได้มีแหล่งความรู้เพิ่มเติมในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเองที่มีการจัดระบบของการนำเสนอที่มี ประสิทธิภาพ	159	48.2
6.5 ทำให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	131	39.7
6.6 ครูสามารถใช้ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองดังกล่าวเป็น ส่วนหนึ่งของการสอนของครูในเรื่องเศรษฐกิจ พอเพียง	170	51.5
7. ระดับความต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องเศรษฐกิจ พอเพียงสำหรับนักเรียนประถมศึกษา		
มากที่สุด	66	20.0
มาก	170	51.5
ปานกลาง	67	20.3
ไม่ตอบ	27	8.2

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สถานภาพของครูที่ตอบแบบสอบถาม คือ

1. เพศ ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.7 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 22.7
2. อายุ ครูส่วนใหญ่อายุ 31-35 ปี ร้อยละ 30.3 รองลงมา 26-30 ปี ร้อยละ 17.6 36-40 ปี ร้อยละ 17.0 มากกว่า 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 11.2 41-45 ปี ร้อยละ 10.9 46-50 ปี ร้อยละ 9.1 และ 21-25 ปี ร้อยละ 2.7

3. วุฒิการศึกษา ครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 73.9 รองลงมา ปริญญาโท ร้อยละ 22.1 และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 0.9

4) กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ครูสอน ส่วนใหญ่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และภาษาไทย จำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 25.5 รองลงมา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ร้อยละ 25.2 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 18.2 การงานพื้นฐานและเทคโนโลยี ร้อยละ 17.3 สุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 14.8 ศิลปะ ร้อยละ 14.2 และภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 9.1

5) เหตุผลที่โรงเรียนต้องการให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ที่ระบุมากที่สุด คือ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปใช้ในการเรียนและการดำเนินชีวิต ร้อยละ 84.8 รองลงมา นักเรียนได้พัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ในการหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ มีวินัย และรู้จักการทำงานเป็นทีม ร้อยละ 57.3 ครูสามารถใช้ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการสอนของครูในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 51.5 นักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย ร้อยละ 49.4 โรงเรียนได้มีแหล่งความรู้เพิ่มเติมในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ที่มีการจัดระบบของการนำเสนอที่มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 48.2 และทำให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการศูนย์การเรียนรู้ ร้อยละ 39.7

6) ระดับความต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ครูส่วนใหญ่มีความต้องการระดับมาก ร้อยละ 51.5 รองลงมา ระดับปานกลาง ร้อยละ 20.3 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 20.0

2) ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านอุดมการณ์ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ดังตารางที่ 4.2-4.5

ตารางที่ 4.2 ความต้องการของครูด้านปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

ปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. แหล่งเรียนรู้สู่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	189	57.3	1
2. ศูนย์การเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน เลิศล้ำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	56	17.0	4

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
3. มุ่งมั่นเรียนรู้ สู่ศูนย์การเรียนรู้ พัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง	72	21.8	3
4. ศูนย์การเรียนรู้ เพื่อนักเรียน นำพาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	103	31.2	2

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความต้องการของครูด้านปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ แหล่งเรียนรู้สู่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 57.3

ตารางที่ 4.3 ความต้องการของครูด้านวิสัยทัศน์ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

วิสัยทัศน์ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองในทุกโรงเรียน	159	48.21	1
2. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีสถานที่เป็นศูนย์การเรียนรู้เสมือนจริง	78	23.6	3
3. พัฒนาชุดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะเนื้อหาสาระนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการเป็นพลโลกของประชาคมอาเซียน	121	36.7	2

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความต้องการของครูด้านวิสัยทัศน์ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ที่ต้องการอันดับ 1 คือ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในทุกโรงเรียน

ตารางที่ 4.4 ความต้องการของครูด้านนโยบายของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

นโยบายของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดตั้งและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน	198	60.0	1
2. ส่งเสริมและสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ ให้นักเรียนมาใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	153	46.4	4

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

นโยบายของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
3. ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	172	52.1	3
4. พัฒนาเนื้อหาสาระและประสบการณ์และชุดการเรียนรู้ (สื่อและกิจกรรม) ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพสังคมปัจจุบัน	178	53.9	2
5. ประเมินและติดตามพัฒนาการของผู้เรียนที่มาใช้ศูนย์การเรียนรู้	109	33.0	5
6. ประสานและร่วมมือกับโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	81	24.5	6

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความต้องการของครูด้านนโยบายของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ จัดตั้งและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ร้อยละ 60.0

ตารางที่ 4.5 ความต้องการของครูด้านจุดมุ่งหมายของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

จุดมุ่งหมายของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. ให้นักเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักหาความรู้	176	53.3	3
2. มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	153	46.4	4
3. ให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	191	57.9	2
4. มุ่งปลูกฝังนักเรียนตั้งแต่เยาว์วัยให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	198	60.0	1

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

จุดมุ่งหมายของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
5. ให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนและรู้จักแสดงความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในการทำกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	135	40.9	5
6. ให้นักเรียนเกิดการสร้างสรรค์ผลงานหรือชิ้นงานที่ได้จากความรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	133	40.3	6
7. เน้นให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบต่างๆ เช่น ให้คำปรึกษา แนะนำจัดหาและผลิตสื่อ	112	33.9	7

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความต้องการของครูด้านจุดมุ่งหมายของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ มุ่งปลูกฝังนักเรียนตั้งแต่เยาว์วัยให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 60.0

3) ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านการบริหารของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ดังตารางที่ 4.6-4.15

ตารางที่ 4.6 ความต้องการของครูด้านโครงสร้างการบริหารของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

โครงสร้างการบริหารศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. ฝ่ายจัดการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองมีหน้าที่กำหนดนโยบาย วางแผน กำกับ และดูแลฝ่ายประชาสัมพันธ์ และหน่วยงานศูนย์การเรียนรู้	220	66.7	2
2. ฝ่ายพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองมีหน้าที่กำหนด ขอบข่ายเนื้อหาสาระและประสบการณ์ จัดทำหรือจัดหา ชุดการเรียนรู้หรือสื่อ จัดสภาพแวดล้อมของศูนย์การเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้	234	70.9	1

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความต้องการของครูด้านโครงสร้างการบริหารของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ ฝ่ายพัฒนาศูนย์การเรียนรู้มีหน้าที่กำหนด ขอบข่ายเนื้อหาสาระและประสบการณ์ จัดทำหรือจัดหาชุดการเรียนรู้หรือสื่อ จัดสภาพแวดล้อมของ ศูนย์การเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ ร้อยละ 70.9

ตารางที่ 4.7 ความต้องการของครูด้านบุคลากรที่ทำหน้าที่ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

บุคลากรที่ทำหน้าที่ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. ครูผู้สอน	293	88.8	1
2. ผู้ปกครอง	223	67.6	3
3. บุคคลในชุมชน	245	74.2	2

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความต้องการของครูด้านบุคลากรที่ทำหน้าที่ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมีความต้องการ ร้อยละ 65 ขึ้นไป คือ ครูผู้สอน ร้อยละ 88.8 บุคคลในชุมชน ร้อยละ 74.2 และผู้ปกครอง ร้อยละ 67.6

4) ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านวิชาการของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ดังตารางที่ 4.8 – 4.16

ตารางที่ 4.8 ความต้องการของครูด้านรูปแบบการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

รูปแบบการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. นักเรียนเรียนด้วยตนเอง	217	65.8	2
2. นักเรียนเรียนเป็นกลุ่ม	251	76.1	1
3. นักเรียนเรียนกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ (ครู/ผู้ปกครอง/บุคคลในชุมชน) ในบางกรณี	214	64.8	3

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความต้องการของครูด้านรูปแบบการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ นักเรียนเรียนเป็นกลุ่ม ร้อยละ 76.1 ส่วนที่ต้องการเรียนด้วยตนเองมีร้อยละ 65.8 และที่เรียนกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ในบางกรณี มีร้อยละ 64.8

ตารางที่ 4.9 ความต้องการของครูด้านขั้นตอนการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

ขั้นตอนการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ขั้นที่ 1 ลงทะเบียนเรียนในสมุดที่ศูนย์จัดไว้ให้	280	84.8	6
ขั้นที่ 2 เลือกชุดการเรียนรู้ที่มุ่มความรู้	295	89.4	3
ขั้นที่ 3 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน	283	85.8	5
ขั้นที่ 4 ศึกษาเนื้อหาในชุดการเรียนรู้	297	90.0	2
ขั้นที่ 5 ทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ในชุดการเรียนรู้	298	90.3	1
ขั้นที่ 6 ทำแบบทดสอบหลังเรียน	279	84.5	7
ขั้นที่ 7 ศึกษาแหล่งความรู้เสริม	284	86.1	4

จากตารางที่ 4.9 ความต้องการของครูในเรื่องขั้นตอนการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง มีความต้องการขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นที่ 7 ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ตารางที่ 4.10 ความต้องการของครูด้านขอบข่ายเนื้อหาและประสบการณ์ที่ควรมีในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

ขอบข่ายเนื้อหาและประสบการณ์ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	292	88.5	1
2. ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง	240	72.7	3
3. เป้าหมายของเศรษฐกิจพอเพียง	213	64.5	8
4. ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	216	65.5	7
5. หลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	242	73.3	2
6. ความพอเพียง	217	65.8	6
7. ความพอประมาณ	220	66.7	5
8. ความมีเหตุมีผล	290	74.4	3
9. ภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้น	171	43.8	12
10. เงื่อนไขเพื่อให้เกิดความพอเพียง	184	47.2	11
11. การประยุกต์เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินการ	241	61.8	6
12. ตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	188	48.2	10

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความต้องการของครูในเรื่องขอบข่ายเนื้อหาและประสบการณ์ที่ควรมีในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 88.5

ตารางที่ 4.11 ความต้องการของครูด้านชุดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

ชุดการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. ชุดการเรียนรู้แบบรายบุคคล	150	45.5	3
2. ชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มกิจกรรม	207	62.7	1
3. ชุดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีทั้งชุดการเรียนรู้รายบุคคลแบบกลุ่มกิจกรรม	187	56.7	2

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความต้องการของครูในเรื่องชุดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ที่ต้องการอันดับ 1 คือ ชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มกิจกรรม ร้อยละ 62.7

ตารางที่ 4.12 ความต้องการของครูด้านสื่อในชุดการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

สื่อในชุดการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. สื่อสิ่งพิมพ์	278	84.2	1
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	231	70.0	3
3. สื่อของจริง	223	67.6	4
4. สื่อเสียง	101	30.6	6
5. สื่อภาพและเสียง	232	70.3	2
6. สื่อบุคคล	165	50.0	5

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความต้องการของครูในเรื่องสื่อที่ต้องการในชุดการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ สื่อสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 84.2

ตารางที่ 4.13 ความต้องการของครูด้านกิจกรรมในชุดการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

กิจกรรมในชุดการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. เกม	267	80.9	1
2. การวิเคราะห์รายกรณี	113	34.2	6
3. การสร้างชิ้นงานหรือผลงาน	242	73.3	2
4. การเขียนแผนผัง/แผนภูมิ	137	41.5	5
5. การตอบคำถามสั้นๆ หรือการเติมข้อความ	181	54.8	4
6. การเลือกตอบ	108	32.7	7
7. การฝึกปฏิบัติ	239	72.4	3

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความต้องการของครูในเรื่องกิจกรรมในชุดการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ที่ต้องการอันดับ 1 คือ เกม ร้อยละ 80.9

ตารางที่ 4.14 ความต้องการของครูด้านการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

สภาพแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. มีมุมความรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับวางชุดการเรียนรู้ให้นักเรียนเลือกเรียน	259	78.5	1
2. มีป้ายนิเทศหรือนิทรรศการเศรษฐกิจพอเพียงไว้ด้านหน้าของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	235	71.2	2
3. มีบริเวณที่ว่างสำหรับให้ผู้เรียนได้ศึกษาชุดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	221	67.0	3
4. มีมุมคลินิกในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับให้เจ้าหน้าที่ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (ครู/ผู้ปกครอง/บุคคลในชุมชน) ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	188	57.0	5
5. มีมุมแสดงผลงานเพื่อให้นักเรียนนำผลงานมาแสดง	220	60.6	4
6. มีมุมทดสอบความรู้เพื่อประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน และมอบใบรายงานผลการเรียนในรูปวุฒิบัตรกรณีที่นักเรียนเรียนผ่านในแต่ละชุดการเรียนรู้	157	47.6	8

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
7. มีมุมมองเสริมกรณีที่นักเรียนต้องการความรู้ในเรื่องนั้นเพิ่มเติม	176	53.3	7
8. มีการประดับห้องศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองโดยตกแต่งห้องให้สวยงาม	150	45.5	11
9. มีมุมอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนนำสื่อวัสดุในชุดการเรียนรู้มาเปิดเพื่อฟังหรือชม	156	47.3	9
10. มีการจัดโต๊ะสำหรับศึกษาชุดการเรียนรู้ในรูปกลุ่มกิจกรรมหรือรายบุคคล	133	40.3	13
11. มีการควบคุมอุณหภูมิ แสงสว่าง และเสียงให้มีความเหมาะสมให้นักเรียนได้นั่งเรียนและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	153	46.4	10
12. มีมุมพักผ่อนสำหรับนักเรียนได้พักผ่อนหลังจากเรียนในศูนย์การเรียนรู้	134	40.6	12
13. มีมุมสนับสนุนการเรียนรู้ คือ สิ่งอำนวยความสะดวกที่นักเรียนต้องใช้ทำกิจกรรม เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ กระดาษโปสเตอร์อ่อนและแข็ง กล้องสไลด์ กรรไกร คัตเตอร์ และไม้บรรทัด วัสดุที่ใช้ในการทำผลงาน เป็นต้น	177	53.6	6

จากตารางที่ 4.14 ความต้องการของครูในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ มีมุมมองในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับวางชุดการเรียนรู้ให้นักเรียนเลือกเรียน ร้อยละ 78.5

ตารางที่ 4.15 ความต้องการของครูด้านการจัดการเรียนและบริการในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 330)

การจัดการเรียนและบริการ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดให้บริการตั้งแต่ 7.00 น. ถึง 16.30 น. ในวันธรรมดา	174	52.7	5
2. ให้ยืมชุดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ไปศึกษาที่บ้านได้	163	49.4	6
3. จัดบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การเรียนรู้	217	65.8	2
4. จัดหาและผลิตชุดการเรียนรู้	224	67.9	1

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

การจัดการเรียนและบริการ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
5. ตรวจสอบคุณภาพของชุดการเรียน	123	37.3	10
6. ประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนในการให้บริการศูนย์การเรียน	212	64.2	3
7. มอบวุฒิบัตรการเรียนให้กับนักเรียน	129	39.1	9
8. ประเมินและติดตามการนำความรู้ในศูนย์การเรียนไปใช้	161	48.8	7
9. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในและนอกศูนย์การเรียน	176	53.3	4
10. จัดภูมิทัศน์หรือสถานที่สวยงามบริเวณภายนอกศูนย์การเรียน	159	48.2	8

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความต้องการของครูในการจัดการเรียนและบริการในศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ จัดหาและผลิตชุดการเรียน ร้อยละ 67.9

ข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับความต้องการศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความต้องการของครูในเรื่องศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง มีจำนวน 92 คน
2. ศูนย์การเรียนควรอยู่ในโรงเรียน หรือไม่ห่างจากโรงเรียน มีจำนวน 38 คน
3. ศูนย์การเรียนควรได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลมีความต้องการจำนวน 23 คน
4. ศูนย์การเรียนควรมีการให้บริการที่ดีไม่เหมือนการบริการในห้องสมุดจำนวน 18 คน
5. ศูนย์การเรียนควรได้รับการสนับสนุนจากครูในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จำนวน 12 คน
6. ควรมีศูนย์การเรียนที่พัฒนาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนหรือวิธีการสอน การเขียนแผนและยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ จำนวน 6 คน
7. ควรจัดศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวอย่างของศูนย์ที่จัด จำนวน 4 คน
8. ควรจัดอบรมให้ครูได้ผลิตชุดการเรียน เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจะเหมาะกับนักเรียนในแต่ละวัย จำนวน 4 คน
9. ควรเปิดศูนย์การเรียนตั้งแต่ 6.30 น. นักเรียนที่มาแต่เช้าจะได้มีโอกาสใช้ศูนย์การเรียน จำนวน 2 คน

10. ชุติการเรียนควรมีเกมหรือกิจกรรมที่สนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมและเรียนพร้อมกัน จำนวน 1 คน
11. ควรให้ครูและนักเรียนยืมชุตการเรียนไปศึกษาที่บ้านได้ จำนวน 1 คน
12. ต้องการให้ครูทุกคนให้ความร่วมมือ ไม่ใช่เป็นงานของคนนั้นคนนี้ จำนวน 1 คน
13. ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนเพราะศูนย์การเรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียน โดยของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 คน
14. ศูนย์การเรียนต้องไม่เป็นภาระในการทำงานกับครูเพิ่มมากขึ้น จำนวน 1 คน

1.1.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

1) ผลการวิเคราะห์สถานภาพของนักเรียนประถมศึกษา ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 สถานภาพของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม (n = 390)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	127	32.6
หญิง	263	67.4
2. ระดับชั้นที่นักเรียนเรียน		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	118	30.3
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	120	30.8
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	152	39.0

จากตารางที่ 4.16 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 67.4 ส่วนเพศชาย มีร้อยละ 32.6 และเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 39.0 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 30.8 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 30.3

2) ผลการวิเคราะห์เหตุผลของความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ดังตารางที่ 4.17-4.24

ตารางที่ 4.17 ความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
(n = 390)

ความต้องการศูนย์การเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
1. ความเคยเรียนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้		
เคยเรียน	135	34.6
ไม่เคยเรียน	247	63.3
ไม่ตอบ	8	2.1
2. ระดับความต้องการให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง		
ต้องการระดับมากที่สุด	53	13.6
ต้องการระดับมาก	190	47.7
ต้องการระดับปานกลาง	128	32.8
ต้องการระดับน้อย	7	1.8
ต้องการระดับน้อยที่สุด	-	-
ไม่ตอบ	12	3.1

จากตารางที่ 4.17 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยเรียนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ ร้อยละ 63.3 ส่วนที่เคยเรียน มีร้อยละ 34.6 เมื่อสอบถามความต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการระดับมาก ร้อยละ 47.7

ตารางที่ 4.18 เหตุผลที่นักเรียนต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 390)

เหตุผลที่ต้องการ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. นักเรียนต้องการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปใช้ในการเรียน	209	53.6	1
2. นักเรียนต้องการมีเจตคติที่ดีในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	45	11.5	6
3. นักเรียนต้องการมีโอกาสเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย	114	29.2	5
4. นักเรียนต้องการมีโอกาสพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ในด้านการหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ มีวินัย และรู้จักการทำงานเป็นทีม	202	51.8	2

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

เหตุผลที่ต้องการ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
5. นักเรียนต้องการได้รับความรู้และความสนุกสนานและ เพลิดเพลิน	146	37.4	4
6. นักเรียนต้องการมีแหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ศึกษาเป็นการใช้ เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	154	39.5	3

จากตารางที่ 4.18 พบว่า เหตุผลที่นักเรียนต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง อันดับ 1 คือ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปใช้ในการเรียน ร้อยละ 53.6

ตารางที่ 4.19 ความต้องการของนักเรียนด้านขั้นตอนการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 390)

ขั้นตอนการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ขั้นที่ 1 ลงทะเบียนเรียนในสมุดที่จัดไว้ให้	195	50.0	7
ขั้นที่ 2 เลือกชุดการเรียนรู้ที่มุ่มความรู้	249	63.8	5
ขั้นที่ 3 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน	265	67.9	2
ขั้นที่ 4 ศึกษาเนื้อหาในชุดการเรียนรู้	262	67.2	4
ขั้นที่ 5 ทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ในชุดการเรียนรู้	269	69.0	1
ขั้นที่ 6 ทำแบบทดสอบหลังเรียน	263	67.4	3
ขั้นที่ 7 ศึกษาแหล่งความรู้เสริม	222	56.9	6

จากตารางที่ 4.19 พบว่า นักเรียนมีความต้องการขั้นตอนการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 7 ร้อยละ 50 ขึ้นไป

ตารางที่ 4.20 ความต้องการของนักเรียนด้านข้อบ่งชี้เนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่ควรมีใน
ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 390)

ข้อบ่งชี้เนื้อหาสาระและประสบการณ์ในศูนย์การเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	323	82.8	2
2. ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง	258	66.2	5
3. เป้าหมายของเศรษฐกิจพอเพียง	216	55.4	8
4. ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	220	56.4	7
5. หลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	209	53.6	9
6. ความพอเพียง	346	88.7	1
7. ความพอประมาณ	280	71.8	4
8. ความมีเหตุมีผล	290	74.4	3
9. ภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้น	171	43.8	12
10. เงื่อนไขเพื่อให้เกิดความพอเพียง	184	47.2	11
11. การประยุกต์เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินการ	241	61.8	6
12. ตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	188	48.2	10

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ความต้องการของนักเรียนด้านข้อบ่งชี้เนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่ควรมีในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ ความพอเพียง

ตารางที่ 4.21 ความต้องการของนักเรียนด้านวิธีการเรียนในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 390)

วิธีการเรียนในศูนย์การเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. นักเรียนเรียนด้วยตนเอง	108	27.7	3
2. นักเรียนเรียนเป็นกลุ่ม	311	79.7	1
3. นักเรียนเรียนกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ในบางครั้ง	207	53.1	2

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ความต้องการของนักเรียนด้านวิธีการเรียนในศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ที่ต้องการอันดับ 1 คือ นักเรียนเรียนเป็นกลุ่ม ร้อยละ 79.7 ส่วนที่ต้องการเรียนกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์บางครั้ง ร้อยละ 53.1 และที่ต้องการเรียนด้วยตนเอง ร้อยละ 27.7

ตารางที่ 4.22 ความต้องการของนักเรียนด้านประเภทของสื่อในศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 390)

ประเภทของสื่อในศูนย์การเรียน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. สื่อสิ่งพิมพ์	263	67.4	2
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	286	73.3	1
3. สื่อของจริง	210	53.8	3
4. สื่อเสียง	121	31.0	6
5. สื่อภาพและเสียง	136	34.9	5
6. สื่อบุคคล	145	37.2	4

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ความต้องการของนักเรียนด้านประเภทของสื่อในศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ที่ต้องการอันดับ 1 คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 73.3

ตารางที่ 4.23 ความต้องการของนักเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนในศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 390)

การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. มีมุมความรู้ในศูนย์การเรียนสำหรับวางชุดการเรียนให้นักเรียนเลือกเรียน	287	73.6	4
2. มีป้ายนิเทศหรือนิทรรศการในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไว้ด้านหน้าของศูนย์การเรียน	251	64.4	8
3. มีบริเวณที่ว่างสำหรับให้ผู้เรียนได้ศึกษาชุดการเรียน	289	74.1	3
4. มีมุมคลินิกในศูนย์การเรียนสำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์การเรียนให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนในศูนย์การเรียน	231	59.2	9
5. มีมุมแสดงผลงานเพื่อให้นักเรียนนำผลงานมาแสดง	259	66.4	6
6. มีมุมทดสอบความรู้เพื่อประเมินก่อนและหลังเรียนและมอบใบรายงานผลงานการเรียนในรูปวุฒิบัตรกรณีที่นักเรียนเรียนผ่านในแต่ละชุดการเรียน	253	64.9	7

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
7. มีมุมมองเสริมกรณีที่นักเรียนต้องการความรู้ในเรื่องนั้นเพิ่มเติม	227	58.2	10
8. มีการประดับศูนย์การเรียนโดยตกแต่งห้องให้สวยงาม	263	67.4	5
9. มีมุมมองสำหรับให้นักเรียนนำสื่อวัสดุในชุดการเรียนมาเปิดฟังหรือชม	259	66.4	6
10. มีการจัดโต๊ะสำหรับการศึกษาชุดการเรียนในรูปกลุ่มกิจกรรมหรือรายบุคคล	212	54.4	11
11. มีการควบคุมอุณหภูมิ แสงสว่าง และเสียงให้มีความเหมาะสมให้นักเรียนได้นั่งเรียนและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	231	59.2	9
12. มีมุมพักผ่อนสำหรับให้นักเรียนได้พักผ่อนหลังจากเรียนในศูนย์การเรียน	297	76.2	1
13. มีมุมสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกที่นักเรียนต้องใช้ทำกิจกรรม เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ กระดาษ โปสเตอร์อ่อนและแข็ง กล้องสี กรรไกร คัตเตอร์ ไม้บรรทัด วัสดุที่ใช้ในการทำผลงาน เป็นต้น	291	74.6	2

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ความต้องการของนักเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนในศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ มีมุมพักผ่อนสำหรับให้นักเรียนได้พักผ่อนหลังจากเรียนในศูนย์การเรียน ร้อยละ 76.2

ตารางที่ 4.24 ความต้องการของนักเรียนด้านการจัดการเรียนและบริการในศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 390)

การจัดการเรียนและบริการในศูนย์การเรียน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดให้บริการตั้งแต่ 7.00 ถึง 16.30 น. ในวันธรรมดา	220	56.4	5
2. ให้ยืมชุดการเรียนในศูนย์การเรียนไปศึกษาที่บ้านได้	235	60.3	4
3. ประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียนในการให้บริการศูนย์การเรียน	207	53.1	6
4. ประเมินและติดตามการนำความรู้ในศูนย์การเรียนไปใช้	200	51.3	7

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

การจัดการเรียนและบริการในศูนย์การเรียน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
5. มอบวุฒิบัตรการเรียนให้นักเรียน	318	81.5	2
6. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในศูนย์การเรียนและบริการ ภายนอกศูนย์การเรียน	319	81.8	1
7. จัดภูมิทัศน์หรือสภาพที่สวยงามบริเวณภายนอกศูนย์ การเรียน	267	68.5	3

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ความต้องการของนักเรียนด้านการจัดการเรียนและบริการในศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการอันดับ 1 คือ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในศูนย์การเรียนและบริการภายนอกศูนย์การเรียน และมอบวุฒิบัตรการเรียนให้นักเรียน ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 81.8 และร้อยละ 81.5

ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับความต้องการศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

1. ศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง จะทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงได้ดี จำนวน 80 คน
2. ควรเปิดให้บริการศูนย์การเรียนได้ตลอดเวลาและใช้สะดวก จำนวน 52 คน
3. ต้องการให้มีศูนย์การเรียนด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 66 คน
4. ศูนย์การเรียนนี้ควรมีการให้บริการที่ดีให้นักเรียนประทับใจอยากมาศูนย์การเรียนบ่อยๆ จำนวน 34 คน
5. มีเครื่องปรับอากาศที่เย็นสบาย จำนวน 12 คน
6. โต๊ะและเก้าอี้ที่นั่งสะดวกสบาย จำนวน 8 คน
7. ศูนย์การเรียนควรมีสถานที่กว้างๆ ร่มรื่น จำนวน 8 คน
8. ยืมสื่อไปเรียนที่บ้านได้ จำนวน 4 คน
9. ควรมีครูมาดูแลในศูนย์การเรียน จำนวน 3 คน
10. มีเกมให้เล่นในศูนย์การเรียนจะดีมาก จำนวน 3 คน

1.1.3 ผลการสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับความต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ คือ ครูประถมศึกษาจำนวน 50 คน จำแนกเป็นครูประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน ครูประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 16 คน และครูประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 18 คน ผลการสัมภาษณ์มีดังนี้

1) **บุคลากรที่ทำหน้าที่ในศูนย์การเรียนรู้** ควรประกอบด้วย (1) ครูผู้สอน ควรมีความช่วยเหลือและให้คำแนะนำการเรียนในศูนย์การเรียนรู้ กรณีที่เป็นครูสังคมจะดีมาก เพราะมีความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยให้ความรู้ที่เรียนได้ดี (2) ผู้ปกครองในศูนย์การเรียนรู้ควรมีความกระตือรือร้นในชั่วโมงพร้อมกัน จะไม่มีใครให้บริการนักเรียนในศูนย์การเรียนรู้ นอกจากนี้ จะช่วยงานในศูนย์การเรียนรู้แทนครูได้ เพราะครูมีภาระงานค่อนข้างมาก มีผู้ปกครองที่มีความรู้ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจะให้คำแนะนำแทนครูได้ดี และมีจิตอาสา และ (3) บุคคลในชุมชน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นๆ ทำหน้าที่ในศูนย์การเรียนรู้ได้

2) **การเรียนในศูนย์การเรียนรู้** นักเรียนควรได้เรียนด้วยตนเอง เพราะว่า นักเรียนจะได้มีโอกาสค้นคว้าหาความรู้ ตอนที่ว่างจากการเรียน การเรียนด้วยตนเองจะทำให้เด็กนักเรียนมีสมาธิที่ดี การเรียนเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ถ้าเด็กนักเรียนได้เรียนด้วยตนเองจะได้รู้แนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ ควรมีการเรียนเป็นกลุ่มจะได้ทำงานร่วมกับเพื่อน ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กรณีที่มีการเรียนกับครูควรมีเฉพาะครูที่ให้คำแนะนำปรึกษา เป็นแหล่งความรู้เท่านั้น เพราะครูมีงานมากคงไม่มีเวลาที่จะให้ความรู้ และต้องเป็นครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดี

3) **สื่อที่ควรมีในศูนย์การเรียนรู้** ควรเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ ซีดีรอม จะให้เนื้อหาสาระและมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำ และสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีลักษณะคล้ายหนังสือเรียนหรือแบบเรียน สื่อควรมีภาพประกอบภาพสีจะดีมาก เป็นสื่อที่เบา นักเรียนหยิบไปอ่านได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา ส่วนสื่อในรูปแบบชุดการเรียนจะดีมาก เพราะในชุดการเรียนจะมีแบบประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียน มีเนื้อหาสาระ มีกิจกรรมและแนวตอบ กรณีเป็นชุดการเรียนควรมีทั้งชุดการเรียนที่เรียนด้วยตนเองหรือเรียนเป็นกลุ่มเพื่อน นักเรียนจะได้หาความรู้ด้วยตนเอง และทำงานเป็นกลุ่มได้ด้วย

4) **ขั้นตอนการเรียนในศูนย์การเรียนรู้** ครูส่วนใหญ่เห็นว่าขั้นตอนการเรียนในศูนย์การเรียนรู้ควรมีเพียง 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ลงทะเบียนเรียน ขั้นที่ 2 เลือกชุดการเรียน ขั้นที่ 3 ประเมินตนเองก่อนเรียน ขั้นที่ 4 ศึกษาเนื้อหาในชุดการเรียน ขั้นที่ 5 ทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ ขั้นที่ 6 ประเมินตนเองหลังเรียน และขั้นที่ 7 ศึกษาแหล่งความรู้เสริม

ขั้นที่ 1 ลงทะเบียนเรียน ควรให้นักเรียนลงทะเบียนโดยการเขียนชื่อทุกครั้งที่มาเรียนในศูนย์การเรียนรู้ หรือใช้บัตรแสดงตน และครูในศูนย์การเรียนรู้ควรเซ็นชื่อในบัตร

ขั้นที่ 2 เลือกชุดการเรียนรู้ ขั้นนี้ควรให้โอกาสนักเรียนเลือกชุดการเรียนรู้ นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความต้องการ ความสนใจของนักเรียนแต่ละคน ชุดการเรียนรู้ควรมีหลายชุด และพอเพียงกับนักเรียนกรณีที่มีนักเรียนเข้าเรียนพร้อมกันเป็นจำนวนมาก

ขั้นที่ 3 ประเมินตนเองก่อนเรียน ควรให้นักเรียนได้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อให้นักเรียนจะรู้ว่าตนเองมีความรู้เพียงใด ควรมีแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน จำนวนข้อไม่ต้องมาก เป็นแบบทดสอบที่ตรงกับเนื้อหา และควรเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ

ขั้นที่ 4 ศึกษาเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระในชุดการเรียนรู้ควรเป็นเนื้อหาที่สั้นกะทัดรัด ใช้ภาษาที่ง่ายต่อความเข้าใจ ปริมาณของเนื้อหาเพราะมีไม่มากเกินไป การศึกษาเนื้อหาของนักเรียนควรให้นักเรียนได้ศึกษาตามลำพังด้วยตนเองจะดีมาก นักเรียนแต่ละคนอ่านเร็ว หรืออ่านช้าที่แตกต่างกันของแต่ละคน

ขั้นที่ 5 ทำกิจกรรมที่กำหนดในชุดการเรียนรู้ กิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนทำควรมีความหลากหลาย และไม่น่าเบื่อแต่ให้ความรู้ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 6 ประเมินตนเองหลังเรียน ขั้นนี้ควรให้ความสำคัญ เพราะนักเรียนได้มีโอกาสทราบว่าตนเองมีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้น นักเรียนต้องปรับปรุงอย่างไรในการเรียน จะได้ปรับปรุงตนเองในการเรียนในชุดการเรียนรู้อื่นๆ ในศูนย์การเรียนรู้ได้

ขั้นที่ 7 ศึกษาแหล่งความรู้เสริม ขั้นตอนนี้จะเป็นการแนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม ขั้นตอนนี้เป็นประโยชน์กับนักเรียน ครูที่จะให้คำแนะนำแหล่งความรู้ควรเป็นครูที่มีความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

5) ขอบข่ายเนื้อหาสาระและประสบการณ์ในศูนย์การเรียนรู้ ครูต้องให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล ความมีภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้น เงื่อนไขเพื่อให้เกิดความพอเพียง และการประยุกต์เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

1.1.4 ผลการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับความต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ คือ นักเรียนจำนวน 50 คน จำแนกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 16 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 18 คน ผลการสัมภาษณ์มีดังนี้

1) **ระดับความรู้ของนักเรียน** นักเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อย เพราะอ่านแล้วเข้าใจยาก ไม่ได้เรียนและครูไม่ได้สอน คือ ไม่มีในหนังสือเรียน

2) การเรียนในศูนย์การเรียนรู้ นักเรียนต้องการเรียนกับเพื่อนมากกว่าเรียนด้วยตนเอง เพราะมีเพื่อนคอยช่วยเหลือ และได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนที่ตนเองชอบ เรียนแบบนี้สนุกกว่าการเรียนลำพังคนเดียว กลัวจะทำกิจกรรมไม่ได้ แต่ก็จำถามครู มีนักเรียนบางคนต้องการเรียนคนเดียว เพราะว่าจะได้ทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดได้เสร็จก่อนไม่ต้องคอยเพื่อน ส่วนที่เรียนกับครูหรือเจ้าหน้าที่ที่มีความเห็นเพียง 1 คน เพราะต้องการให้ครูสอนจะได้เข้าใจยิ่งขึ้น

3) สื่อในศูนย์การเรียนรู้ ควรมีลักษณะอ่านง่าย เล่มเล็กถ้าเป็นหนังสือ นิทาน มีภาพประกอบสีสันสวยงาม มีเกมให้เล่น หรือกิจกรรมที่สนุก อ่านง่าย และเป็นเรื่องสั้นๆ สามารถเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์จะดีมาก

4) ขั้นตอนการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ ต้องการครูในศูนย์การเรียนรู้อธิบายขั้นตอนการเรียนรู้อีกครั้งก่อนเรียน และครูควรให้ความช่วยเหลือ

ขั้นที่ 1 ลงทะเบียนเรียน ควรมีการสมัครเป็นสมาชิกในศูนย์การเรียนรู้ นักเรียนจะได้เข้ามาเรียนได้สะดวก และควรมีบัตร และติดรูปถ่าย

ขั้นที่ 2 เลือกชุดการเรียนรู้ จะเลือกชุดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระน้อยไม่มาก ถ้าเป็นเล่มๆ ได้จะดี หยิบใช้ได้สะดวก และมีให้เลือกมากๆ

ขั้นที่ 3 ประเมินตนเองก่อนเรียน ส่วนใหญ่ไม่ต้องการขั้นตอนนี้ ทำให้ไม่สนุกไม่ยอมเรียนในศูนย์การเรียนรู้ ถ้าต้องมีควรเป็นแบบทดสอบแบบให้เลือกตอบ

ขั้นที่ 4 ศึกษาเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ ต้องการจะศึกษาเนื้อหาในชุดการเรียนรู้แต่อ่านนานๆ ไม่ชอบ ควรมีภาพประกอบ และเลือกอ่านแต่ละเรื่องได้ตามต้องการ

ขั้นที่ 5 ทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ในชุดการเรียนรู้ ควรมีกิจกรรมให้ทำ แต่ไม่ยากและสนุก ควรให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่มได้ ถ้าเป็นเกมให้เล่นยิ่งดี ไม่ชอบเกมในคอมพิวเตอร์ไม่ค่อยได้สาระอะไร และต้องการกิจกรรมที่ให้ความรู้

ขั้นที่ 6 ประเมินตนเองหลังเรียน หรือการทดสอบหลังเรียน ขั้นตอนนี้นักเรียนบางคนต้องการให้มีได้ เพราะจะได้ทราบว่าตนเองเรียนรู้เรื่องหรือไม่ นักเรียนบางคนไม่ต้องการให้มี เพราะกลัวจะต้องจำเนื้อหาในชุดการเรียนรู้

ขั้นที่ 7 ศึกษาแหล่งความรู้เสริม (แหล่งที่ให้ความรู้ให้นักเรียนเพิ่มเติม) นักเรียนต้องการความรู้เพิ่มเติมศึกษาจากของจริงบ้าง หรือควรได้ทัศนศึกษาที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

5) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ในศูนย์การเรียนรู้ นักเรียนต้องการเนื้อหาในเรื่องพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง หลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

ตอนที่ 2 ผลการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกรอบแนวคิดของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

1) บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ ศูนย์การเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้ แต่มีข้อเสนอแนะ (1) หลักการและเหตุผลควรเพิ่มเหตุผลด้าน ICT เพื่อให้โยงถึงวิสัยทัศน์ได้ และควรเพิ่มเหตุผลที่นักเรียนประถมศึกษา ต้องมีความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และ (2) ประโยชน์ที่ได้รับมีหลายข้อควรปรับให้น้อยข้อ

2) รายละเอียดของรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้ แต่มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) ปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้ให้เปลี่ยนเป็นมุ่งสร้างภูมิรู้ด้วยตนเองสู่ภูมิธรรมแห่งความพอเพียง

(2) วิสัยทัศน์ของศูนย์การเรียนรู้ควรอ้างอิงเทคโนโลยีสารสนเทศก่อนแล้วจึงนำเข้าสู่เครือข่ายเสมือนจริง

(3) พันธกิจของศูนย์การเรียนรู้ ในส่วนที่เป็นเรื่องวิจัยและจัดประชุมและสัมมนาให้เพิ่มในบทบาทและหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ด้วย

(4) นโยบายของศูนย์การเรียนรู้ คือ ประเมินและติดตามผู้เรียนที่มาใช้ศูนย์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง น่าจะปรับเป็นวัตถุประสงค์มากกว่านโยบาย

(5) การจัดการในศูนย์การเรียนรู้ ให้ปรับเป็นการให้บริการครั้งละ 3 ชั่วโมง เข้า-กลางวัน-บ่าย โดยให้ศูนย์จัดช่วงเวลาตามความเหมาะสม

(6) บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้ ควรปรับ เพราะ (1) บุคลากรในศูนย์จะมีเพียง 7 คน ขณะที่กรรมการศูนย์มีจำนวน 8-12 คน ซึ่งมากกว่าบุคลากรในศูนย์ และ (2) ไม่ควรกำหนดอายุของบุคลากร

(7) การบริหารของศูนย์โดยเฉพาะบุคลากรในชุมชน ให้ปรับเป็นตัวแทนคณะกรรมการชุมชน หรือผู้เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ส่วนโครงสร้างของคณะกรรมการควรมีหัวหน้าฝ่ายพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วย

(8) วิธีการและขั้นตอนการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ น่าจะมีขั้นตอนที่นักเรียนพบปัญหา ทำต่อไม่ได้จะถามจากใคร

(9) การประเมินการเรียนรู้และการติดตามในศูนย์การเรียนรู้ โดยเฉพาะการติดตามการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ควรกำหนดการติดตามโดยเฉพาะระยะเวลาให้ชัดเจน

3) การนำศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้

(1) เงื่อนไขนั้นนอกจากมีการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครู และนักเรียน ควรจะแยกจากการสนับสนุนจากชุมชน เพราะเป็นเรื่องภายในและภายนอกโรงเรียน

(2) การเตรียมการ ควรเน้นการเตรียมสถานที่

(3) การนำไปใช้ให้เพิ่มเติมว่า ใช้เป็นแหล่งในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างผู้เรียน

โดยภาพรวมกรอบแนวคิดของรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้ในระดับดี และสามารถนำไปใช้ได้

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนารูปแบบศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา

จากการพัฒนารูปแบบศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผลการพัฒนามีดังนี้

3.1 องค์ประกอบของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ปรัชญา วิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ จุดมุ่งหมาย บทบาทและหน้าที่ เป้าหมาย โครงสร้างการบริหาร บุคลากร วิธีการเรียน เนื้อหาสาระและประสบการณ์ สื่อและกิจกรรมในศูนย์ การจัดสภาพแวดล้อม การจัดการเรียน การประเมิน สถานที่ และงบประมาณ

1) ปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้ คือ “มุ่งมั่นสร้างภูมิคุ้มกันด้วยตนเอง สู่ภูมิธรรมแบบพอเพียง”

2) วิสัยทัศน์ของศูนย์การเรียนรู้ “ในอนาคต 10 ปีข้างหน้า ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองจะให้บริการความรู้ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบริการอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ผ่านเครือข่าย”

3) นโยบายของศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) จัดตั้งและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ (2) พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต (3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง (4) พัฒนาเนื้อหาสาระและประสบการณ์ (5) ส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการ (6) ประเมินและติดตามผู้เรียนในการรับบริการ และ (7) ประสานความร่วมมือกับเขตพื้นที่เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้

4) พันธกิจของศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) จัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ (2) จัดทำสื่อและจัดทำชุดการเรียนรู้ (3) จัดประชาสัมพันธ์ (4) สำรวจและสอบถามบุคลากรในโรงเรียน และชุมชน (5) วิจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และ (6) ประชุมและสัมมนาที่โรงเรียนในเขตพื้นที่

5) จุดมุ่งหมายของศูนย์การเรียนรู้ คือ (1) นักเรียนรู้จักหาความรู้ด้วยตนเอง (2) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (3) นักเรียนตระหนักเห็นความสำคัญและประยุกต์เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต (4) ปลูกฝังนักเรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ (5) แลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรม (6) สร้างสรรค์ผลงานหรือชิ้นงาน และ (7) มุ่งให้บุคลากรในโรงเรียนและในชุมชนมีส่วนร่วม

6) บทบาทและหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ คือ (1) ให้ความรู้และประสบการณ์กับนักเรียน (2) วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ (3) ผลิตและทดสอบประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ (4) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ (5) ประสานขอความร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน (6) จัดสภาพแวดล้อม (7) ให้คำปรึกษาและแนะนำ (8) จัดกิจกรรม (9) จัดทำเครื่องมือและประเมินการเรียนรู้ (10) ดำเนินการวิจัย (11) กำหนดแนวทางและดำเนินการติดตาม และ (12) รายงานผลการใช้ศูนย์การเรียนรู้

7) เป้าหมาย ครอบคลุม (1) เป้าหมายเชิงปริมาณบริการในวันทำการทุกวันกับนักเรียนจำนวน 20 คนต่อวัน และ (2) เป้าหมายเชิงคุณภาพ นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์และตระหนักและเห็นคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8) โครงสร้างการบริหารของศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าศูนย์การเรียนรู้ และฝ่ายจัดการศูนย์การเรียนรู้ และฝ่ายพัฒนาศูนย์การเรียนรู้

9) บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) หัวหน้าศูนย์การเรียนรู้ (2) หัวหน้าฝ่ายจัดการ ศูนย์การเรียนรู้จำนวน 1 คน และบุคลากรในฝ่ายจัดการศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 3 คน และ (3) หัวหน้าฝ่ายพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 1 คน และบุคลากรในฝ่ายพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 3 คน

10) วิธีการเรียนในศูนย์การเรียนรู้ใช้การเรียนแบบเผชิญหน้ายึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีขั้นตอนการเรียนในศูนย์การเรียนรู้มี 8 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 นักเรียนลงทะเบียนเรียนเพื่อสมัครเป็นสมาชิกในศูนย์การเรียนรู้ ขั้นที่ 2 เลือกชุดการเรียนรู้ที่มุ่มความรู้ ขั้นที่ 3 ประเมินตนเองก่อนเรียน ขั้นที่ 4 ศึกษาเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ ขั้นที่ 5 ทำกิจกรรมที่กำหนดในชุดการเรียนรู้ ขั้นที่ 6 ประเมินตนเองหลังเรียน ขั้นที่ 7 มอบใบผ่าน และขั้นที่ 8 ศึกษาแหล่งความรู้เสริม

11) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ ที่จัดไว้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง คือ พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และพระราชกรณียกิจตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สามห่วง สองเงื่อนไข ความสมดุลตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่ และการปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

12) สื่อและกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้ สื่อจะอยู่ในรูปของชุดการเรียนรู้สามารถเรียนรายบุคคลและเรียนแบบกลุ่มกิจกรรม กิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ เกม การวิเคราะห์รายการณี

การสร้างชิ้นงานหรือผลงาน การฝึกปฏิบัติ การเขียนแผนผัง/แผนภูมิ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การตอบคำถามสั้น และการเติมคำที่ขาดหาย

13) การจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย มุมต่างๆ ในศูนย์การเรียนรู้ คือ มุมความรู้ มุมทดสอบความรู้ มุมเครื่องมือและอุปกรณ์ มุมสนับสนุนการเรียนรู้ มุมความรู้เสริม มุมคลินิก และมุมแสดงผลงาน นอกจากนี้การจัดป้ายนิเทศ การควบคุมอุณหภูมิ แสงสว่าง และเสียง บริเวณที่ว่างตรงกลางห้องเรียนของศูนย์การเรียนรู้ และบริเวณพื้นที่ภายนอกของศูนย์การเรียนรู้

14) การจัดการเรียนในศูนย์การเรียนรู้ ครอบคลุม การวางแผนจัดการในศูนย์การเรียนรู้ การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน การประสานงานกับบุคลากร การดำเนินการเรียน การกำกับควบคุมการเรียน การสนับสนุนการเรียนรู้ และการประเมินการเรียน

15) การประเมินและติดตามการเรียนในศูนย์การเรียนรู้ การประเมินการเรียนครอบคลุม การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลลัพธ์ การติดตามการเรียนในศูนย์การเรียนรู้ของนักเรียนว่านำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในด้านการเรียนการสอน และประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

16) สถานที่ดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ ควรตั้งอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พื้นที่ในศูนย์การเรียนรู้เท่ากับ 1 ห้องเรียน มีบริเวณสำหรับเจ้าหน้าที่ มุมต่างๆ ในศูนย์การเรียนรู้ และบริเวณพื้นที่ตรงกลางสำหรับเป็นที่เรียนรายบุคคลหรือเรียนเป็นกลุ่ม

17) งบประมาณที่ใช้ในศูนย์การเรียนรู้ ได้จากเงินบริจาค เงินจากการหารายได้ เงินช่วยเหลือจากองค์กร หรือเงินรายได้จากแหล่งอื่นๆ

3.2 ขั้นตอนการดำเนินการของศูนย์การเรียนรู้ มี 8 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 กำหนดอุดมการณ์ ขั้นที่ 2 กำหนดการบริหารงาน ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ ขั้นที่ 4 ผลิตสื่อและกำหนดกิจกรรมการเรียน ขั้นที่ 5 จัดสภาพแวดล้อมในศูนย์การเรียนรู้ ขั้นที่ 6 จัดการเรียนในศูนย์การเรียนรู้ ขั้นที่ 7 ดำเนินการเรียนในศูนย์การเรียนรู้ และขั้นที่ 8 ประเมินและติดตามการเรียน (รายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการของศูนย์การเรียนรู้อยู่ในบทที่ 5)

จากการตรวจสอบและรับรองคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดี มีความชัดเจน มีความสมบูรณ์ และสามารถนำไปใช้ได้

ตอนที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับ นักเรียนประถมศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ครอบคลุม การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

4.1 ผลการประเมินคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผู้วิจัยได้ให้โรงเรียนจัดศูนย์การเรียนรู้ขึ้นตามต้นแบบชิ้นงานที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นและผ่านการตรวจสอบและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จากนั้น โรงเรียนได้เปิดให้บริการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 คน เข้าใช้ศูนย์การเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในศูนย์การเรียนรู้ ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (n = 48)

ชุดที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน		คะแนนทดสอบหลังเรียน		t-test
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	2.83	0.93	8.19	0.61	36.97*
2	2.71	0.87	8.17	0.69	32.95*
3	2.83	0.95	8.19	0.64	33.12*
4	3.10	1.02	7.98	0.86	33.00*
5	3.06	0.84	8.15	0.65	39.35*
6	2.81	0.87	8.17	0.66	34.34*
7	2.98	0.93	8.06	0.70	37.42*
8	2.90	0.78	8.10	0.66	40.19*

$$P < 0.05 \text{ df } (n - 1) = 47 \quad t = 1.684$$

จากตารางที่ 4.25 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 8 ชุดการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.26 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
(n = 48)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. นักเรียนพึงพอใจในศูนย์การเรียนรู้ให้ ความรู้มีความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจ พอเพียง	4.65	0.56	พึงพอใจมากที่สุด
2. นักเรียนมีความพึงพอใจในศูนย์การเรียนรู้ ที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนิน ชีวิตได้	4.56	0.54	พึงพอใจมากที่สุด
3. ความพึงพอใจในชุดการเรียนรู้ในศูนย์การ เรียนต่อไปนี้			
ชุดที่ 1 พระราชดำรัสและพระบรม ราโชวาท	4.19	0.78	พึงพอใจมาก
ชุดที่ 2 ทรงพระราชกรณียกิจตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง	4.02	1.01	พึงพอใจมาก
ชุดที่ 3 แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	4.06	0.90	พึงพอใจมาก
ชุดที่ 4 สามห่วง สองเงื่อนไข (1)	3.94	0.99	พึงพอใจมาก
ชุดที่ 5 สามห่วง สองเงื่อนไข (2)	4.15	0.84	พึงพอใจมาก
ชุดที่ 6 ความสมดุลตามแนวเศรษฐกิจ พอเพียง	3.38	1.05	พึงพอใจปานกลาง
ชุดที่ 7 ทฤษฎีใหม่	4.13	0.83	พึงพอใจมาก
ชุดที่ 8 การปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจ พอเพียง	4.02	0.97	พึงพอใจมาก
4. นักเรียนพึงพอใจขนาดของสถานที่เป็น ศูนย์การเรียนรู้	3.90	0.92	พึงพอใจมาก
5. นักเรียนพึงพอใจมุมต่างๆ ในศูนย์การเรียนรู้	4.13	0.86	พึงพอใจมาก
6. นักเรียนพึงพอใจเจ้าหน้าที่/ครูในศูนย์ การเรียนรู้	4.04	0.89	พึงพอใจมาก
7. นักเรียนพึงพอใจให้มีศูนย์การเรียนรู้แบบนี้ ในเรื่องอื่นๆ	4.00	0.84	พึงพอใจมาก
เฉลี่ยรวม	4.08	0.86	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.26 โดยรวม นักเรียนมีความพึงพอใจต่อศูนย์การเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ คือ นักเรียนมีความพึงพอใจในศูนย์การเรียนรู้ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.65$) และนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้ ($\bar{X} = 4.56$)

ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก จำนวน 11 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.90-4.15 เป็นไปแนวเดียวกัน ที่เหลืออีก 1 ข้อ นักเรียนมีความพึงพอใจชุดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ ชุดที่ 6 ความสอดคล้องตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

สำหรับความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ในแต่ละชุดนั้น ชุดที่ 1 ชุดที่ 5 และชุดที่ 7 นักเรียนมีความพึงพอใจมาก และมีค่าการกระจาย (S.D.) ไม่มากนัก ส่วนชุดที่ 2 ชุดที่ 3 ชุดที่ 4 และชุดที่ 8 นักเรียนมีความพึงพอใจมากเช่นกัน แต่มีค่าการกระจาย (S.D.) มากกว่า 0.90 ซึ่งอาจจะมีความคิดเห็นค่อนข้างแตกต่างกัน และสำหรับชุดที่ 6 นักเรียนมีความพึงพอใจปานกลาง รวมทั้งมีค่าการกระจาย (S.D.) สูงกว่าทุกๆ ชุดการเรียนรู้ แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นในชุดการเรียนรู้นี้แตกต่างกันมาก

นอกจากนี้ นักเรียนที่เรียนในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ได้ให้ข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. ศูนย์การเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี จำนวน 12 คน
2. กิจกรรมในชุดการเรียนรู้หลากหลายชอบเกม มีตัวอย่าง และให้ฝึกทำ จำนวน 9 คน
3. สภาพแวดล้อมของศูนย์การเรียนรู้ทำให้นักเรียนอยากเรียนมาก จำนวน 8 คน
4. นักเรียนชอบเรียนในศูนย์การเรียนรู้เพราะเจ้าหน้าที่และครูในศูนย์ใจดีและช่วยเหลือเป็นอย่างดี จำนวน 6 คน
5. นักเรียนได้มีโอกาสทำงานกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จำนวน 4 คน
6. นักเรียนชอบการจัดโต๊ะเก้าอี้เป็นกลุ่มทำให้นักเรียนช่วยเหลือกันได้ดี จำนวน 2 คน